

нього неможливо визначити, що ми маємо та чого можемо досягти виходячи за наявних ресурсів. Створення системи інформаційного супроводження транспортних процесів передбачає наступні дії:

Спочатку потрібно проаналізувати поточну ситуацію. Треба запровадити сучасні технічні засоби контролю та управління рухом, зібрати дані про інтенсивність руху, побудувати транспортну модель міста. Потім необхідно вивчити та оптимізувати транспортні потоки, знайти «вузькі місця» та запровадити систему динамічного моніторингу для визначення ефективності заходів і усунення проблемних ділянок.

Кінцевою метою цих перетворень має стати формування оптимальної транспортної системи міста на базі сучасних ІТ-технологій з використанням принципів логістики, яка забезпечить взаємодію між видами транспорту і комфортне, своєчасне і безпечне перевезення пасажирів і вантажів.

ЕКОНОМІКО-ІНСТИТУЦІОНАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ В УКРАЇНІ

Сахацький М.П., д.е.н., професор

Одеська державна академія будівництва та архітектури, Україна

Осипова-Чачан О.П., магістрант, Сахацький М.М., аспірант

Одеський державний аграрний університет, Україна

Актуальність науково-прикладного дослідження економіко-інституціональних проблем розвитку земельних відносин сільських територій в Україні зумовлюється низкою об'єктивних та суб'єктивних чинників. До пріоритетних з них слід віднести: по-перше, належність землі до матеріально-просторової бази виробничо-господарської діяльності людини, життєдіяльність якої значною мірою залежить від результативності використання цього ресурсу – незамінного та основного в аграрному секторі економіки. По-друге, вагомість національного сільського господарства в забезпеченні продовольчої безпеки країни та її перспективність зайняття достойного місця в світовому поділі праці завдяки сприятливим для сільськогосподарського виробництва природно-кліматичним умовам та вигідному територіальному розташуванню. По-третє, перманентність протистояння в суспільстві щодо набуття селянами повноцінного права власності на землю сільськогосподарського призначення,

що має економічний, правовий, політичний, соціальний та інституціональний характер, системність якого підтверджується існуючим нині мораторієм на продаж землі та тривалій в історичному вимірі протидії приватній власності на землю. По-четверте, правильність вирішення проблеми економіко-інституціонального розвитку земельних відносин в частині розпорядження землями сільськогосподарського призначення є ключем до відродження сільського господарства України та подальшого соціально-економічного прогресу сільських територій і нації в цілому.

Наявність економіко-інституціональних проблем розвитку земельних відносин сільських територій в Україні підтверджують опитування, що проводилися в минулому році серед 2000 респондентів по всій Україні за винятком окупованих Росією територій. Згідно вказаного дослідження, підтримують введення продажу земель сільськогосподарського призначення 19% українців; 73% - проти цієї ініціативи; 8% - не визначилися. Рішення, щоб запровадження продажу земель сільськогосподарського призначення в Україні приймалося на всеукраїнському референдумі підтримують 74% респондентів; 17% - мають протилежну думку [1]. Отже, з суто політичних позицій земельні відносини в аграрному секторі економіки країни повинні розвиватися без права селян розпоряджатися належними їм землями сільськогосподарського призначення. Згідно статистичних даних, під мораторієм на продаж знаходиться понад 96% всіх сільськогосподарських земель. З них площа приватних земельних паїв складає 27,7 млн. га. Якщо виходити з того, що майже 69 % приватних земельних паїв знаходяться в оренді [2], то приватна власність селян на землю в Україні є формальною і декларативною.

Наслідком такого стану земельних відносин в аграрному секторі постає дисбаланс, що має місце в економічній, соціальній, інституціональній та екологічній сферах життєдіяльності сільських територій та їх громад. Адже в рослинництві економіка крупного товарного сільськогосподарського виробництва орієнтується на монокультури, тваринництво виводиться в сегмент сільських домогосподарств, поголів'я тварин постійно зменшується, а тваринницька галузь загалом деградує. В соціальній сфері відбувається як скорочення числа та подрібнення сільської поселенської мережі, так і обезлюднення сільських територій за рахунок міграції сільського населення в агломерації й за кордон. З інституціональних позицій соціально-демографічні втрати сільських територій слід віднести до невідновних. Бо з руйнуванням

сільської поселенської мережі назавжди втрачаються національні традиції, звичаї, духовність, ідентичність, а також регіональна етика, символи, обряди, ритуали, церемонії, народні дійства, культур,. Екологічні проблеми ґрунтуються на використанні землі товаровиробниками, в яких цей ресурс, здебільшого, знаходиться тимчасово, а тому його нещадно експлуатують та намагаються отримати максимальну економічну вигоду.

Проблеми зняття мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення. Перша, товаровиробники, особливо великомасштабні, втрачають можливість користуватися земельними активами за низькою ціною та отримувати надприбутки. Друга, нинішні розпорядники земель, які завдяки мораторію мають виняткове право щодо розпорядження ними, втрачають своє монопольне положення та відповідні преференції від нього. Третя, існуючий в реальній економіці тіньовий сегмент обороту земель сільськогосподарського призначення скорочується, бо його послуг не потребує добропорядний продавець та покупець, яких абсолютна більшість.

Вирішення економіко-інституціональних проблем розвитку земельних відносин сільських територій ґрунтується на повноцінній власності на землю щодо якої власник володіє, користується та розпоряджається. Зняття мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення забезпечує: 1. Відновлення історичної справедливості, бо земля відбиралася у селян державою після того, як вони внаслідок розкріпачення та столипінської реформи викупили її у попередніх власників. 2. Збереження та підвищення родючості землі, бо - передається у спадок, - на якісний товар ціна зростає. 3. Усунення порушень положень Конституції України, право власності на землю якою гарантується. 4. Зростання суспільної свідомості, адже бажання розпоряджатися чужою власністю не відноситься до людських чеснот.

Список використаних джерел

- 1.Електронний ресурс. Режим доступу: http://ratinggroup.ua/research/ukraine/otnoshenie_ukraincev_k_vnedreniyu_prodazhi_zemli.html
2. Електронний ресурс. Режим доступу: https://land.gov.ua/wp-content/uploads/2017/03/Land-Review-Monthly_3_final-1.pdf